

Cooperativismo e Eonomía Social, nº 28 (2005-2006), pp. 153-156

A REGULACIÓN DAS COOPERATIVAS DE CRÉDITO NA COMUNIDADE VALENCIANA

Mª Rocío QUINTÁNS EIRAS

A Comunidade Valenciana no uso das súas competencias, e cumprindo o mandato establecido no artigo 92.5 da Lei 8/2003, de 24 de marzo, de Cooperativas da Comunidade Valenciana aprobou o 22 de abril do 2005 o Decreto 83/2005 mediante o cal o Consell da Generalitat desenvolve o réxime legal das Cooperativas de Crédito (DO. Generalitat Valenciana 28 abril 2005, núm. 4995).

Esta norma pretende actualizar o contido do Decreto 2/1997, de 27 de xaneiro, do Consell da Generalitat, relativo as Cooperativas de Crédito da Comunidade Valenciana. A razón desta actualización debe buscarse na publicación de diversas novidades lexislativas, así como nun aproveitamento axeitado da experiencia acumulada no exercicio das competencias administrativas en materia de cooperativas de crédito ao longo dos últimos anos. Certamente dende a entrada en vigor do devandito Decreto 2/1997 promulgaróanse diversas disposicións lexislativas que incidiron sensiblemente no marco regulador destas entidades. Entre estas normas cabe sinalar a Lei de Cooperativas de la Comunidade Valenciana, así como la Lei de Cooperativas de Ámbito Estatal (Lei 27/1999, de 16 de xulio), ademais da Lei 44/2002 do 22 de nadal, de Medidas de Reforma del Sistema Financeiro, e da chamada Lei de Transparencia (Lei 26/2003 do 17 de xulio).

Así pois a Comunidade Valenciana o mesmo que outras que publicaron normas de crédito cooperativo –como por exemplo Estremadura, Castela y León, Cantabria, Andalucía ou Cataluña-, trata de controlar as cooperativas de crédito da súa rexión, aínda que pola natureza da actividade destas entidades financeiras, e a importancia da materia na que actúan, so poden exercer a súa competencia en aspectos que non regulen as leis estatais

relativas a entidades de crédito. Precisamente este feito fai mais difícil realizar o control autonómico deste tipo de cooperativas, polo forte control estatal que se exerce sobre estas entidades e en xeneral sobre calquera das entidades do mercado financeiro.

Neste contexto, o presente Decreto integra as normas específicas de desenvolvemento no ámbito das competencias da Generalitat sobre Cooperativas de Crédito, contendo as disposicións que afectan singularmente a estas entidades de crédito. Estrúcturase en seis capítulos con vintecatro artigos, ademais de tres disposicións adicionais, unha transitoria, unha derogatoria y dúas finais. Da súa regulación cabe sinalar os seguintes aspectos:

Nas “Disposicións xerais”, contidas no capítulo primeiro trátase de determinar, de conformidade coa normativa básica do Estado, o alcance das competencias da Generalitat en materia de Cooperativas de Crédito, precisando aquelas sobre as que se exerce a tutela administrativa. O ámbito de aplicación do Decreto esta delimitado no artigo 1 consonte os parámetros do domicilio social e da actividade cooperativizada, de tal xeito que a norma é de aplicación as cooperativas de crédito que teñan o seu domicilio social na Comunidade Valenciana, excepto aquelas que nos seus estatutos fixen a súa actuación fora da comunidade, e sempre que realicen a súa actividade, cooperativizada ou non, de maneira efectiva e real, fora do ámbito da Comunidade valenciana.

Neste eido defínese a natureza das Cooperativas de Crédito como aquelas cooperativas que teñen un obxecto social que consiste na atención preferente as necesidades financeiras dos seus socios, mediante a realización de toda clase de operacións activas, pasivas e de servizos permitidas ás entidades de crédito. Así mesmo, poderán realizar tales operacións con terceiros non socios, se ben as operacións activas estarán suxeitas as limitacións que establece a lexislación básica do Estado.

O Decreto determina o réxime xurídico, indicando, de forma clara, a prelación das normas que lles son de aplicación a estas entidades. Deste xeito dispónse que a prelación de normas aplicables as Cooperativas de Crédito é a seguinte: en primeiro lugar aplícanse as Normas básicas do Estado que afecten especificamente ás Cooperativas de Crédito ou ás entidades de crédito en xeneral. Despois aplicaranse as normas específicas relativas ás Cooperativas de Crédito, contidas na Lei de Cooperativas da Comunidade Valenciana, no Decreto aquí anotado e nas demais normas de desenvolvemento que aprobe a Generalitat. Seguidamente debe terse en conta a regulación de carácter xeneral contida na Lei de Cooperativas da Comunidade Valenciana e nas normas que a desenvolven e a continuación

as normas estatais, de carácter no básico, sobre Cooperativas de Crédito ou entidades de crédito en xeneral. E finalmente como dereito supletorio aplicarase a lexislación estatal sobre cooperativas e o Dereito mercantil (art. 3).

A denominación que se pode empregar é a de «Cooperativa de Crédito Valenciana» cando se trate de cooperativas que serven as necesidades de financiamento dos seus socios e de terceiros, mediante o exercicio das actividades propias das entidades de crédito, ou, a de «Caixa Rural» cando se dediquen ao financiamento do sector agrícola, forestal ou gandeiro ou á realización de operacións para a mellora do mundo rural.

No capítulo II regúlanse os «Órganos sociais e de dirección», tratándose nel cuestións relativas á Asemblea Xeneral, ao Consello Rector e ao Director xeneral, tomando como referencia o establecido pola lexislación valenciana sobre cooperativas, pero introducindo as necesarias adaptacións que a especificidade desta clase de cooperativas esixen, por ser ao mesmo tempo entidades de crédito, fixando unhas normas de funcionamento que permitan unha maior operatividade e eficacia na súa actuación.

Tamén se establecen pautas de comportamento nos supostos de conflito de intereses ou nos asuntos que afeiten, directa ou indirectamente, aos Conselleiros e ao Director xeneral, con obxecto de conseguir unha maior transparencia nestas situacións e estender o alcance do deber de lealdade ás persoas físicas ou xurídicas vinculadas a aqueles.

Precísanse noutro capítulo os criterios a ter en conta na determinación e aplicación de resultados, que loxicamente están fundamentados na normativa básica do Estado sobre esta materia. Así as Cooperativas de Crédito teñen que levar a contabilidade de acordo coa normativa establecida para as entidades de crédito. En particular, o saldo da conta de resultados determinarase conforme aos criterios e métodos aplicables as entidades de crédito, integrando os procedentes das operacións con terceiros e as plusvalías ou resultados atípicos de toda clase, e sen que poda considerarse como custos ou gastos de explotación da Cooperativa de Crédito calquera clase de retribución aos socios pola súas achegas ao capital social.

O control administrativo das actuacións das cooperativas de crédito atribúese ao Instituto Valenciano de Finanzas, a través do réxime das autorizacións administrativas y das obrigacións de información, sen prexuízo das competencias doutros órganos da Generalitat. Cabe recordar, a estes efectos, que o Instituto Valenciano de Finanzas, de conformidade co

disposto na súa norma de creación, é o organismo que ten atribuído o control, inspección e disciplina das entidades financeiras que se atopen baixo a tutela administrativa da Generalitat.

Doutra banda, o referido réxime de autorizacións administrativas ten a súa base legal na normativa básica do Estado, integrada fundamentalmente pola Lei 13/1989, de 26 de maio, de Cooperativas de Crédito, e polo Regulamento de Cooperativas de Crédito, aprobado por Real Decreto 84/1993, de 22 de Xaneiro.

O capítulo V dedícase á inspección e á facultade sancionadora sobre a base do disposto na normativa estatal, atribuíndo ao Instituto Valenciano de Finanzas ditas funcións, sen prexuízo das facultades que correspondan ao Banco de España e das previstas na Lei de Cooperativas da Comunidade Valenciana para a Consellería competente en materia de cooperativas.

Baixo o título de “outras disposicións”, inclúese un derradeiro capítulo no que se trata un elenco de cuestións diversas. En concreto regúlanse dous rexistros: o de Cooperativas de Crédito da Comunidade Valenciana e o dos seus Altos Cargos. Os dous Rexistros serán obxecto dun posterior desenvolvemento regulamentario. Así mesmo, establécense determinados requisitos para a creación das Cooperativas de Crédito, tanto para as de primeiro como para as de segundo grado; fíxanse determinadas condicións para a adopción de acordos de emisión de obrigacións subordinadas; prevéase a intervención do Consello Rector nas transmisións de achegas «inter vivos»; e concretase o destino do fondo de formación e promoción cooperativa nos casos de fusión, cesión global ou escisión; tamén se ocupa das unións e federacións das Cooperativas de Crédito.

Por último compre sinalar que as Cooperativas de Crédito valencianas xa teñen que ter adaptados o seus Estatutos sociais ás disposicións do Decreto que aquí comentamos, pois a data límite para elo era o 1 de outubro do 2005. Ademais a Asemblea Xeneral poderá habilitar ao Consello Rector para que complete, adecúe ou arranxe o texto estatutario na medida precisa para cumprir as indicacións ou reparos do Instituto Valenciano de Finanzas ou dos Rexistros competentes.